

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177

PODUREDNIŠTVO

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija

Lir 26.000

Letna inozemstvo

Lir 40.000

Letna inozemstvo, USA dol.

30

Poštno čekovni račun: številka

11234499

Leto XXXVII. - Štev. 44 (1875)

Gorica - četrtek, 14. novembra 1985 - Trst

Posamezna številka Lir 600

Smrt v družinski posvetovalnici

Dejstva so znana. Elizabeta, 16-letna dijakinja iz Turina, je zanosila s Stefanom, starim 19 let. Bila je v petem tednu nosečnosti. Ko je to opazila, se je obrnila na krajevno »družinsko« posvetovalnico. Naredili smo narekovanj, kajti ta ustanova, ki naj bi v smislu zakona 194 pomagala družinam, ko pride do nepredvidene nosečnosti, je na svojo roko, ne da bi vedeli Elizabetini starši, odredila splav.

In posledice: ob zdravniškem posegu ni bilo umorjeno samo nastajajoče življenje, ampak je umrlo tudi samo dekle. In sedaj krik in vik, kdo je kriv. Obtožili so zdravnika, ki je poseg izvršil, obtožili osebe posvetovalnice, obtožili zdravniško ekipo, ki je splav naredila, samo pobudnikov zakona 194 ne, ki splav dovoljuje. Ljudje kulture, poslanci, ki so za zakon glasovali, politične stranke, ki so se za splav zavzemale, veliki laični dnevniki, vsi so se zavili v molk.

In zakaj ta molk? Ker vedo, da govoriti o tem bi pomenilo dati prav vsem tistim, ne samo iz katoliškega sveta, ki so se zoperstavili splavu vse od začetka.

HOTELA STA IMETI OTROKA

Elizabeta in Stefan sta se v družinski posvetovalnici prvič zglasila 30. septembra letos in takoj jasno povedala, da si želita imeti otroka. Poroko bi odložila, dokler si fant ne bi uredil življenjskih pogojev in zaposlil otrok pa naj bi med tem rastle in se razvijali.

Naslednji dan sta se vrnila v konzultorij. To pot sta poleg dveh asistentk našla tudi zdravnico ginekologinjo. Dekle je mimogrede omenila, da so ji prve dni septembra napravili radiološke izvide, ker je mislila, da ima slepiča. Tedaj se je vmešala zdravnica, rekoč, da se je vsa zadeva spremenila, ker se zaradi radijskih žarkov otrok lahko rodi deformiran.

Dekle se je prestrašila. »Ste o tem govorili?« je vprašala. Odgovor je bil neumljen: »Obstaja za to mnogo verjetnosti. In ne kaže odlašati. Čez tri mesece bi bil poseg že zelo kompliciran, sedaj pa je stvar petih minut.«

Oba bodoča starša sta tedaj splav sprejela, saj so »veliki« znanost, zdravniki, oblast to svetovali! Nihče pa jima ni povedal, čeprav je dolžnost posvetovalnice, da svetuje, da sami zdravniki niso soglasni glede škode, ki jo lahko povzročijo radiografije v prvih mesecih spočetja, nihče jima ni dejal, naj se posvetujeta še z drugimi, predvsem s starši.

Elizabeta je s solzami v očeh zapustila kraj, kjer so »veliki« odločili smrt njene otroka. »In tako sem si ga želela,« je hlipala. Pa ni imela časa, da bi se premislila, kajti že je stekel usodni postopek: obveščen je bil sodnik za zaščito mladoletnih, socialna asistentka pa je za 18. oktobra v bolnišnici sv. Ane (kak posmeh materi Device Marije!) rezervirala posteljo. In to še preden je zdravnik dal svoj priatek! Kakšna naglica! Tudi sodnik je smrtno obsodbo izrekel v desetih minutah, potem ko mu je ista asistentka v spremstvu obeh mladih dejala: »Porod bi utegnil imeti neugodne posledice.«

Ko je potem prišlo do splava, je zdravnik na svojo roko, ne da bi obvestil dekle ali sodnika, opravil isteroskopijo. Pri tem je nesrečno dekle umrlo. Sedaj bo zdravnik Giuseppe Osnengo moral zaradi tega odgovarjati pred sodiščem.

ODMEV V NEPRAVO SMER

Zadeva je prišla pred deželni svet Piemonta. Kar pet svetovalcev je vložilo svoje interpelacije. Seveda so tisti iz laicističnih vrst vso krivdo zvrgli na zdravniško osebo, obenem pa skušali braniti zakon o splavu, ki je poseg omogočil. Ves problem so zožili na zlorabo pri izvršitvi splava, ker je zdravnik naredil poskus, ne da bi pacientka za to vedela.

Vse drugačna so bila izvajanja demokršćanske svetovalca Bergoglia. Ta je opozoril, kako so se »družinske« posvetovalnice, ki jih predvideva zakon 194 zrodile: primer Elizabete kaže, da silijo k

splavu, čeprav je ona imela drugačne želje. Njen primer priča, da ta ustanova ne stori ničesar zoper splav. Z drugo besedo: postala je tovarna smrti, kjer ni več mesta za občutljivost in pozornost do človeka.

Poseben telegram je na sodišče poslala tudi turinska sekcija »Gibanja za življenje« (Movimento per la vita). V njem se obtožuje družinske posvetovalnice, da se ne držijo več smernic zakona 194, ki pred izvršitvijo splava zahteva od osebja, da vpliva na tiste, ki hočejo storiti splav, naj tega ne storijo nepremišljeno in jim nudi druge izhode iz osebne stiske.

Danes je žal prišlo do tega, da o življenju in smrti nastajajočega otroka ne odločajo več ne sami mladoletni ne njih starši, ampak zgolj sodnik. Zenska je postala zgolj predmet hladnega zakona, ki terja čimprejšnjo izvedbo in se ne ozira na čustva prizadetih.

Zato Elizabetina smrt ni samo primer, s katerim se bodo sedaj bavile sodne oblasti; je zadeva naše vesti. In ta vest nam jasno govori: »Umor ostaja umor, čeprav ga oblast s svojimi zakoni dopušča.« Peta božja zapoved tudi danes odmeva s Sinaja: »Ne ubijaj!« In kdor jo krši, je morilec.

—jk

Slovenska skupnost v Osimu

Ob desetletnici podpisa Osimskih sporazumov med Italijo in Jugoslavijo je deželna Slovenska skupnost priredila manifestacijo v mestu Osimo v Markah, po katerem nosijo zadevni sporazumi ime. Takratna zunanja ministra republike Italije in SFR Jugoslavije, Mariano Rumor in Miloš Minić, sta sporazum podpisala v gradu grofov Leopardi (sorodnikov znanega pesnika), ki stoji pod zgodovinskim delom mesta.

V lepem in sončnem nedeljskem jutru dne 10. novembra (prav na dan obletnice podpisa) je prišlo v Osimo pet avtobusov s slovenskimi ljudmi iz naše dežele. Velika večina je bila Tržačanov, zlasti močne so bile skupine iz nabrežinske in zgornje občine. Gotovo bi si bilo želeli tudi goriško zastopstvo, ki pa se je omejilo le na malo skupin.

Zgodovinsko in zanimivo staro mesto na vrhu malega griča je lepo obvladovalo spodnjo pokrajino, še zavito v gosto meglino morje. Kot zanimivost ob robu napovedane manifestacije SSK naj zabeležimo veliko število lepakov odbora za obrambo italijanstva oz. društva Lega nazionale iz Trsta in Gorice, ki seveda sporočajo prebivalcem Osima in Ancone naše težnje po »slavizaciji« dežele Furlanije-Ju-

lijske krajine in še druge »nevarne« zahteve »maloštevilne slovenske manjšine! Poleg tega pa še lepak združenja Italia Nostra iz Osima, ki pa izraža dobrodošlico italijanskim državljanom slovenskega jezika, čeprav se obenem distancira od samih tu podpisanih sporazumov.

Okoli desete ure je dospela v središče mesta kolona slovenskih avtobusov. Malo kasneje se je že postavila v red nabrežinska godba, predstavniki mladine SSK pa so na čelu spreveda, ki se je sestavljal pod osimskim županstvom, razpeli velik trobarvni slovenski prapor z napisom Mladina Slovenske skupnosti. Svoje transparente pa so imeli še Dekliški zbor Devin in Fantje izpod Grmade. Ob navdušenih akordih nabrežinske godbe se je nato sprevod premaknil na trg pred mestnim gledališčem, kjer je bil napovedan shod. Mladinci so vihтели prapore naše stranke in s tem tudi popestrili zunanjo sliko manifestacije. Te se je udeležil tudi novi devinsko-nabrežinski župan Bojan Brezigar, bili pa so prisotni še drugi občinski svetovalci SSK, tajniki sekcij posameznih občin na Tržaškem in predstavniki deželne Mladinske sekcije.

Manifestacija se je začela s prijetno in odlično muziko nabrežinske godbe. Shod je nato odprl član deželnega tajništva Antek Terčon in podčrtil namen srečanja. Nato je imel prvi govor (v italijanskem jeziku) deželni tajnik SSK dr. Andrej Bratuž. Orisal je ozadje in zgodovinski pomen Osimskega sporazuma, ki je dokončno določil mejo med Italijo in Jugoslavijo in s tem ustvaril pogoje za trajen mir na Jadranu. Pri tem je spomnil na pomembne besede, ki jih je z italijanske strani že pred dobrim stoletjem s tem v zvezi zapisal Giuseppe Mazzini, ki je v svojih Slovanskih pismih videl prav v prijateljstvu Italije s slovanskim sosedom poslanstvo svoje domovine in njen evropski pomen. Bratuž je nadalje prikazal dosedanjí boj Slovenske skupnosti za doseg zaščitnega zakona, kot ga že uživajo druge narodne manjšine v državi.

Za njim pa je v slovenščini spregovoril deželni predsednik SSK dr. Rafko Dolhar, ki je najprej omenil sončne in senčne strani tega sporazuma. Vsekakor je ta važen, ker je rešil vprašanje meja, čeprav je dober del Slovencev ostal za mejo. Ni pa sporazum podrobneje določil manjšinske zaščite, kot jo Slovenci pričakujemo in zahtevamo. Zato je zgornjo označil (s Prešernom) to mesto kot »kraj nesrečnega imena! Dolhar je tudi zahteval, da se enakovredno zaščiti vse Slovence, od Trbiža do Milj in se tako odgovori na osnovne zahteve celotne slovenske manjšine v Italiji.

Godba je zaključila shod z živo in lepo glasbo, nalašč primerno za podobno zunanjo manifestacijo. Nato je kasneje zaigrala še več melodij na glavnem trgu pod mestno hišo.

Udeleženci shoda so z vrha mesta izpred katedrale pogledali na spodaj v velikem parku ležeči omenjeni grad, kjer je prišlo do podpisa sporazuma. Nato so se v svojih avtobusih podali na pot proti San Marinu oz. Riminiju, kjer so prejšnji večer prenočili. Vsekakor je bila pot v Osimo lepa in koristna, obenem pa tudi edina tovrstna zunanja ljudska manifestacija ob tej važni desetletnici.

V samem mestu Osimu so naši mladinski predstavniki množično delili letake SSK, ki so v italijanskem jeziku hoteli seznaniti tamkajšnje prebivalce s pomenom sporazumov in z demokratičnim bojem slovenske manjšine v Italiji za svoje pravice. Že to je torej bilo velikega pomena, saj je naša problematika našla odmev v srcu Mark in tako — simbolično — v središču italijanske republike. Sami meščani so tudi pokazali svoje zanimanje, saj jih je bilo tudi lepo število na našem shodu.

Upamo in želimo, da bo tudi ta pobuda slovenske stranke v Italiji našla svoj pravi in pozitiven odmev posebej na tistih mestih, ki so za to najbolj pristojna.

Udeležence

Zaupnica Craxijevi vladi

Craxi je prejel zaupnico tako v poslanski zbornici kot v senatu, čeprav je s svojimi izjavami ob debati razburil in vznemoljil ostale zaveznike v svoji vladi.

V parlamentu je bil njegov nastop izredno polemičen, samozavesten in zlasti do republikancev kar izzivalen. Ko je govoril o Palestincih, je dejal, da Palestinski osvobodilni organizaciji (PLO) osporava uporabo orožja, a ne zato, ker do tega ne bi imela pravice, marveč zato, ker oborožen spopad ne vodi do rešitve. Republikance je spomnil na Mazzinija (po katerem se ti zgledujajo), da je ta »načrtoval politične umore, ko je izgoreval za izid enotnosti«. Le zakaj sedaj toliko napadati Arafata, če ta dela isto kot svoj čas Mazzini?

Naravno je Craxi zaradi takih stališč požel priznanje celokupne levice, ki mu je navdušeno ploskala, medtem ko so mu republikanci in demokristjani mestoma živahno oporekali. Kljub vsemu pa je prejel zaupnico. 347 poslancev je bilo za, 238 proti, eden se je vzdržal, sedem republikancev pa sploh ni bilo pri glasovanju prisotnih.

Glavni tajnik DC De Mita je bil odločen: »Craxi naj svoje izjave popravi! Če ne misli spoštovati pravil sodelovanja, je bolje da se gre na nove volitve!« In s strani republikancev je bilo rečeno: »Craxi naj spoštuje sprejeti dogovor o vladni politiki ali pa bo prišlo do preloma.« Mnogi so mu tudi očitali, da hoče spet oživiti nacionalizem iz Mussolinijevih časov in postati kancler, ki o vsem sam odloča.

Vse to je ministrskega predsednika opozorilo, da loka ne sme prenapenjati. V senatu je govoril mnogo bolj umirjeno in se poslužil mnogih citatov. Celo papeža Pavla VI. ja poklical za pričo, ko je navajal odlomek iz enciklike »Napredek narodov«: »Dogajajo se stvari, ko krivica vpije v nebo, ko cela ljudstva živijo v taki podrejenosti, ki jim onemogoča kakršnokoli pobudo in odgovornost. Skušnjava, da bi s silo zavrnili take žalitve človeškega dostojanstva, je velika. In kljub temu — je zapisal Pavel VI. — je v revolucionarnem uporu kal novih krivic.« Ob tem je Craxi vzkliknil: »To je tudi moje mnenje.«

Nato je, zagovarjajoč svoje stališče do Palestincev, omenil sklep Združenih narodov iz leta 1949, ki določa obstoj dveh držav, Izraela in Palestine; kako se je leta 1974, ko je bil predsednik vlade demokristjan Moro, Italija ogradila od resolucije OZN, ki je priznala Palestincem pravico, da osvojujejo svoje ozemlje z vsemi sredstvi, nadalje programski govor Andreottija, tudi DC, pred parlamentom, da bo njegova vlada storila vse, kar je možno, da se Palestincem omogoči samoodločba.

Kar pa se tiče suma, da išče novih zblizanj s PCI, pa je Craxi dejal, da bi tega ne delal skrivaj, če bi to nameraval. On je komuniste samo povabil, naj zmanjšajo razlike v ocenjevanju finančnega zakona — ki ga kot celoto zavračajo —, da bo zakon mogoče pospešeno zakoniti. Pri tem je žel odobravanje s strani vladnih strank. Kar pa se tiče primerjave Arafata z Mazzinijem je pojasnil, da je hotel reči, da sta oba segala tudi po nezakonitih sredstvih za doseg siljev (kar drži!). Na koncu je izjavil, da se namerava držati programskega dogovora petih strank.

Na ta način je nekako pomiril svoje vladne zaveznike (le za koliko časa?) in tako je tudi glasovanje za vlado v senatu ugodno poteklo: 180 za in 102 proti.

Ukrajinska Cerkev je živa

Kardinal Ivan Myroslav Lubachivsky, duhovni poglavar ukrajinske grško-katoliške Cerkve, je na nedavni sinodi te Cerkve v Rimu izjavil, da v sovjetski republiki Ukrajini skrivaj deluje deset škofov, kajti njihova Cerkev je po drugi svetovni vojni uradno prepovedana. Kljub tej prepovedi pa je živa in dejavna in število vernikov celo raste. Evangelij oznanja več sto duhovnikov, pomaga pa jim kakih tisoč redovnic.

Odposlanstvo deželne vlade na obisku v Sloveniji

Dva dni, 5. in 6. novembra se je mudilo na uradnem obisku v Sloveniji odposlanstvo deželne vlade Furlanije-Juljske krajine. V njem so bili poleg predsednika Biasuttija še odborniki Carbone, Barnaba in Rinaldi. V Ljubljani jih je na sedežu izvršnega sveta (tj. slovenske vlade) sprejel predsednik Dušan Sinigoj, podpredsednik dr. Boris Frlec in še nekaj drugih funkcionarjev. Navzoč je bil tudi glavni jugoslovanski konzul v Trstu Drago Mirosi.

V pogovorih sta predvsem predsednika obeh dežel orisala stanje na različnih področjih družbenega delovanja. Sinigoj je goste seznanil s težavami v jugoslovanskem gospodarstvu, govoril o nameri, da bi avtocesto proti Italiji gradili ob sodelovanju obeh strani najprej do Senožet in nato do Podnanosa (Šentvida), izrazil željo, da bi se Slovenija priključila za dobavo plina iz Alžirije (s katero je Jugoslavija podpisala dvajsetletno pogodbo) na plinovod v naši deželi, izrekel zaskrbljenost obalnega slovenskega prebivalstva glede nameravane termične elektrarne v Miljah in to zaradi nevarnosti onesnaženja okolja ter sprožil vprašanje Glasbene Matice v Trstu, ki naj bi postala konservatorij, tj. s strani države javno priznana ustanova. Še posebej se je Sinigoj ustavil pri zakonu o zaščiti Slovencev v Italiji, ki naj bi bil čimprej sprejet.

Predsednik Biasutti je v odgovoru najprej prikazal stanje v državi in deželi, dejal, da polaga Furlanije-Juljska krajina veliko važnost gradnji ceste med Razdrtim in italijansko mejo, ki je že postala nujnost, se izrekel proti omejevalnim ukrepom v trgovinski izmenjavi in obširnemu spregovoril v zvezi z nameravano toplotno elektrarno v Miljah o varstvu okolja, o čemer pa se naša dežela še ni izrekla, pač pa rimska vlada zahteva odgovor v najkrajšem času. Glede položaja Glasbene Matice v Trstu je pa bil mnenja, da bi se zadeva dala rešiti v okviru zaščitnega zakona za Slovence. V zvezi s tem je dejal, da je njegova vlada v Rimu že večkrat nastopila z zahtevo, naj tamkajšnja vlada pripravi čimprej zakon, ki naj bi povezoval vse obstoječe osnutke. Pristavil je še, da mu je znano, da vlada v Rimu pripravlja mimo predlogov raznih strank svoj zakonski osnutek, ki bo kmalu izdelan.

Drugi dan obiska si je delegacija deželne vlade ogledala v Ljubljani največjo raziskovalno ustanovo v Sloveniji »Inštitut Jožef Stefan« in jedrsko elektrarno v Krškem. Na zadnjem uradnem razgovoru

sta obe vladi potrdili voljo po nadaljnjem sodelovanju, ki je že obrodilo neke uspehe. Zato naj mešana komisija za proučevanje gospodarskih vprašanj čimprej začne delovati.

Nenavadni pobegi sovjetskih državljanov

Prajsnji teden se je zatekel na severno-ameriško veleposlaništvo v Kabulu (Afganistan) sovjetski vojak ter tam izrekel željo, da bi se vrnil domov, ker je že sit vojne. Sovjetski in afganistanški vojaški oddelki so takoj obkrožili poslopje, ponoči pa ga osvetljevali z žarometi. Istočasno so sovjetski odposlanci začeli razgovore z vojakom, naj se vrne v svojo ednico. To so tudi dosegli. Vojak je zapustil veleposlaništvo, na veliko olajšanje tudi Washingtona.

Drugo nenavadno zgodbo je povzročil sovjetski mornar Miroslav Medvid. Ko je trgovska ladja »Maršal Konjev« bila zasidrana v pristanišču New Orleans (ZDA), se je mornar vrgel v vodo in priplaval na suho ter zaprosil za politično zatočišče, ki pa so mu ga pristaniške oblasti odbile ter poslale nazaj na ladjo. Mornar je nato znova pobegnil, pa bil spet vrnjen. Po drugem poskusu naj bi bil izjavil (kaj je bilo drugega pričakovati?), da se rad vrača v Sovjetsko zvezo.

Za tretjo, največjo senzacijo, je poskrbel Vitali Jurčenko, visok agent sovjetske obveščevalne službe KGB. Pred tremi meseci je, ko je prišel službeno v Rim, skrivnostno izginil, kasneje pa se je pojavil v ZDA, kjer je zaprosil za politično zatočišče. Seveda so ga v tem času temeljito zasliševali in po trditvi ameriške obveščevalne službe CIA tudi marsikaj pomembnega zvedeli.

Te dni pa se je Jurčenko nenadoma pojavil na sovjetskem veleposlaništvu v Washingtonu, obtožil ameriško CIA, da ga je ugrabila ter izrazil željo, da se vrne v Sovjetsko zvezo. Predstavniki državnega tajništva so ga nato zaslišali in ugotovili, da se vrača prostovoljno, zaradi česar je lahko odpotoval.

Težko je sedaj reči, kakšno je ozadje te Jurčenkove odločitve. Ali je prišel v ZDA po nalogu sovjetske tajne službe kot dvojni agent in je imel za nalogo preučiti zasliševalne metode CIE, ali pa ga je Zahod razočaral, ker ni dobil tistega, kar je pričakoval.

Odločna obsodba protislovenskih izpadov

Na seji, ki je bila v petek 8. novembra, je goriški občinski svet obširno razpravljalo o desetletnici Osimskih sporazumov in o protislovenskih lepkih, ki so se zadnje tedne pojavili na zidovih goriških ulic. Te so izdali goriški fašisti in Odbor za obrambo italijanstva na Goriškem.

O tem je najprej govoril goriški župan, ki je poudaril, da so Osimski sporazumi potrdili že obstoječe dobre odnose med Italijo in Jugoslavijo nasploh in še posebej med Gorico in Novo Gorico. Po desetih letih je duh teh sporazumov ostal nespremenjen; v tem obdobju so se tudi uresničile številne gospodarske pobude, ki jih predvidevajo sporazumi.

V razpravo so posegli načelniki vseh svetovalskih skupin in razvila se je dolga in zanimiva debata, ki se je zaključila z odobritvijo resolucije, ki odločno obsoja fašiste in Odbor za zaščito italijanstva v naših krajih zaradi vsebine omenjenih lepakov.

Za Slovensko skupnost je posegel dr. Damjan Paulin, ki je najprej poudaril važnost Osimskih sporazumov, ki poleg ekonomskega dela vsebujejo tudi postavke, ki nas Slovence posebej zanimajo. In ravno ta del Osimskih sporazumov je ostal mrtva točka. Slovenci bomo globalno pozitivno ocenili sporazume šele takrat, ko se bo uresničilo, kar predvideva njihov 8. člen in bo italijanska vlada izglasovala zaščitni zakon za Slovence v deželi Furlaniji-Juljskih krajin. Svetovalec SSK je v

sklopu prizadevanj za doseg zaščitnega zakona omenil tudi pismo, ki so ga skupno podpisali in poslali senatni komisiji škofje iz Gorice, Vidma in Trsta.

Dr. Paulin je nato odločno obsodil lepake, ki so jih fašisti in Odbor za zaščito italijanstva, ki mu predseduje nekdanji občinski svetovalec inž. Guido Fornasir, razširili po mestu, zaradi grobo žaljive vsebine do pripadnikov slovenske narodne skupnosti. Lepaki potvarjajo zgodovinska dejstva in skušajo kvariti dobre odnose med tu živčima narodoma.

Občinska seja se je zaključila pozno v noč z odobritvijo že omenjene resolucije, ki med drugim pravi: »Vsebinske omenjenih lepakov hudo žali in zaničuje Slovence, katerim se kot narodni celoti pripisuje krivda za dogodke, ki so bili le posledica neke vojne in ki jih danes vse demokratične sile obsojajo. Odklanja in obsoja na najbolj energičen način podžiganje narodnega sovraštva. Istočasno zavrača zlorabljanje nekaterih žalostnih dogodkov iz preteklosti, ki se ne morejo in ne smejo klicati v spomin za določene namene, kot je odrekanje narodno-jezikovne časti neki skupnosti, ki je del zgodovine teh naših krajev. Vse to tudi nasprotuje demokratičnemu redu, ki vlada v Italiji.« Resolucija se končuje s pozivom vladi, naj izglasuje zaščitni zakon o slovenski narodni skupnosti v državi. Podpisale so jo vse demokratične stranke, samo zastopnik zelenih je podpisal z rezervo.

Zahvalna nedelja izgnancev

V prejšnji številki našega lista smo objavili zapis »Boleči spomini«. V njem je bilo govora o slovenskih ljudeh iz Zavarstva, ki jih je nacistični režim jeseni 1941 preselil v Nemčijo, da so dali prostora kočevskim Nemcem, ki so se prostovoljno izselili iz kočevskega okraja. 35.000 naših rojakov je moralo tedaj oditi v tujino, ne da bi vedeli, ali se bodo še kdaj vrnili. V glavnem so bili iz dekanij Leskovec in Videm pri Krškem ter iz Kozjega.

Letos je poteklo 40 let, ko se je večina teh izgnancev vrnila v svoje kraje. Zato so se v nedeljo 3. novembra zbrali v prostorni baziliki Lurške Matere božje v Brestani (nekdanjem Rajhenburgu), da se Bogu in božji Materi zahvalijo za srečno vrnitev in pomolijo za tiste, ki so jim nemška taborišča vzela življenja. Ob sošaleševanju 30 duhovnikov sta vodila zahvalno bogoslužje mariborski škof Kramberger in ljubljanski pomožni škof Lenič, ki je tudi imel priložnostno pridigo. Med mašo so peli združeni zbori iz devetih župnij.

Ze uvodna pesem v daritveno bogoslužje je bila pretnesljiva. Mogočni zbor je zapel »Pesem suznjev« iz Verdijevega Nabucca: »Splavaj misel...« Škof Lenič pa je svoj govor začel z besedami: »Jeseni leta 1941 je polje obilno obrodilo. Ko so bila v glavnem pospravljena vsa polja, ko je vno vrelo v sodih, se je kakor blisk razširila novica o preseljevanju za ljudi Velike Doline, Cateža, Cerklj, Leskovec, Dola pri Litiji, Poljsnika na južni strani Save, Sv. Petra pod Svetimi gorami, Bizelskega, Kapel, Brežic, Artič, Globokega, iz dela videmske in kozjanske župnije... Zapustiti vse, kar smo pridelali in spravili skupaj ter oditi v negotovost — v stradanje!«

Ob koncu maše se je škof Kramberger zahvalil vsem, ki so ganljivo zahvalno bogoslužje oblikovali, zahvalil pa tudi zagrebški nadškofiji, ki je v tistih bridkih urah tako bratsko sprejela naše duhovnike, ki bi drugače končali v nemških kazenskih taboriščih.

Cas je rane počasi zacelil, trpljenje je pozabljeno, ostal pa je neizbrisen spomin na tista leta ter zavest, da je svoboda ena največjih dobrin, za katero pa je treba nenehno skrbeti in jo čuvati.

»Kakor pomlad, ki nikoli ne mine«

(Koncert slovenske mladine iz Stuttgarta v Rimu v nedeljo dne 27. oktobra letos)

Ko smo gledali mlade srednje in višje šolce in poslušali njihov glasbeni koncert slovenskih pesmi v dvorani Slovenika, se nam je v resnici zdelo, kot da bi nas sredi poznega jesenskega večera zajel nov val pomladi.

Goste, ki jih je vodil g. Ciril Turk, ki poleg duhovne skrbi za slovenske izseljence v Stuttgartu in okolici posveča svoje delo tudi kulturnemu in narodnemu napredku tamkajšnje slovenske mladine, sta pozdravila v imenu Slovenika rektor dr. Maksimilijan Jezernik, za rimsko društvo »Slomšek« pa društvena tajnica.

Za uvod je g. Turk prikazal mlade izvajalce, saj so še vsi srednješolski razen nekaj vseučiliščnikov. Pripomnil je, kako lepo bi bilo, če bi bil kdo od teh, ki danes tu nastopajo, poklican v duhovniški stan in bi prišel nadaljevati svoj študij v Slovenik.

Mladi gostje so izvedli svoj koncert s številnimi glasbenimi instrumenti, med katerimi ni manjkalo harmonik in citer. Poleg slovenskih narodnih pesmi so zaigrali tudi nekaj pesmi drugih narodnosti. Vsi navzoči so skupno z nastopajočimi zapeli »Na planinah sončece sijev«.

Ob zaključku koncerta je g. Turk v filmu prikazal delo in življenje Slovencev v Stuttgartu. Tako smo sledili delu v tovarnah in na drugih službenih mestih in življenju v velikem mestu ter skromnih slovenskih domovih. Posebej so ugajali posnetki mogočnih prireditev, ki jih Slovenci v Nemčiji priredijo vsako leto za binkošti in katerih se udeležuje tudi njegova mladinska skupina. Omenil je skrb slovenskih staršev, ki spremljajo to mladino na vaje in nastope; prav tako je omenil tudi trud in veselje mladine, ki v tujini raste in dela zvesta velikim vrednotam: materi, domovini in Bogu.

Ob ploskanju in odobravanju navzočih je tajnica društva poklonila v znak priznanja in zahvale voditelju lep slovenski šopek, čemur je sledil družabni večer. Vse je zajela prijetna in iskrena domačnost, ki jo v tujini vedno tako zelo pogrešamo.

Ob slovesu smo vsi globoko začutili: slovenska domačnost in iskrenost, slovenska pesem, slovenska mladina so za nas kakor pomlad, ki nikoli ne mine.

B. R.

Proslava 40-letnice „Slovenskega Primorca“

Vabilu Katoliškega glasa, da skupno proslavimo 10. novembra v Katol. domu 40-letnico prvega katoliškega tednika v Gorici po zadnji vojni, se je odzvalo lepo število prijateljev našega lista. In dejansko se je splašalo priti, ker je proslava nudila dragocene spomine na tista čudna leta takoj po zadnji vojni.

Uvodne misli je izrekel msgr. Fr. Močnik, sedanji odgovorni urednik Katoliškega glasa, ki je za prvo številko Slovenskega Primorca napisal uvodni članek. Zahvalil se je (bila je to tudi zahvalna nedelja) vsem, ki naš list podpirajo ali pri njem sodelujejo. Omenil je značilnosti tako Slovenskega Primorca kot Katoliškega glasa: premočrtnost v službi Cerkve in naroda, zvestoba našim izročilom. In še to je povedal, da sta zaradi svoje odsotnosti škofov vikar dr. Ljodje Škerl in dr. Andrej Bratuž poslala svoje pozdrave in voščila.

Nato je sedanji urednik Katoliškega glasa dr. K. Humar ob okusno narejenem značilnem uzdarju (delo Marjana Markežiča) spregovoril o nekaterih dogodkih, ki jih je registriral Slovenski Primorec na veliko jezo naših levičarjev, odlomke iz teh člankov pa sta brala Viktor Prašnik in Karlo Bolčina.

Tako je dr. Humar omenil pastirsko pismo jugoslovanskih škofov iz leta 1945,

krivična procesa proti škofu Rožmanu in nadškofu Stepincu, napad na škofa Santina v Kopru, msgr. Ukmarja v Lanišću v Istri, gonjo zoper nadškofa Margottija, umor duhovnika Izidorja Zavadlava, ugrabitev podobe Svetogorske Marije iz goriške stolnice, gonjo naših levičarjev zoper šole, ki so nam jih dali angloameriški zavezniki. Ob prihodu zavezniške komisije je list objavil članek »Čigava je Gorica?« in »Komu Gorico in Primorsko?«.

Ves ta izrez v polpreteklo dobo je bil silno zanimiv. Škoda, da je bilo bolj malo mladih ljudi, ki bi tega prikaza najbolj potrebovali, da bi lahko doumili tudi sedanji položaj slovenstva v naši deželi.

Sledil je prikaz skioptičnih slik (pripravila sta jih M. Markežič in Niko Klanjšček), ki so bile tesno povezane z zgodovino Slovenskega Primorca in kako sedaj nastaja Katoliški glas.

Prireditve se je končala z nastopom dekleškega zbora iz Števerjana pod vodstvom Alenke Černic. Zbor je nastopil v belih dolgih oblekah in prav prijetno zapel štiri pesmi.

O proslavi je še isti večer, nato pa še naslednje jutro poročal radio Trst A in objavil tudi razgovor z dr. Močnikom in dr. Humarjem, ki ga je vodil časnikar Sergij Pahor.

OKNO V DANAŠNJI SVET

■ Vatikanski dnevnik »L'Osservatore Romano« je 1. novembra objavil pismo škofov naše dežele o globalni zaščiti Slovencev.

■ Izraelska vlada je izročila vršilec poslova na italijanskem veleposlaništvu v Tel Avivu protestno noto, ker je Craxi v svojih izjavah v rimskem parlamentu palestinski osvobodilni organizaciji priznal pravico, da se bori za svojo državo. Za izraelsko državo je to nedopustno, ker da s tem Craxi ovira pomiritev na Blžnjem vzhodu. Italijanska vlada pa je takoj po prejemu izraelski protest zavrnila kot neutemeljen.

■ V bližini mejnega prehoda Fernetiči je spet prišlo do nepotrebnega prelivanja krvi. Skupina 9 Turkov je skušala nezakonito vstopiti v Italijo. Ko so se bili na jugoslovanskem ozemlju, so jih presenetili graničarji in začeli nanje streljati. Enega so ubili, drugega ranili, ostale zajeli. Ubiti turški državljani je bil star 36 let. Jugoslovansko vojaško sodstvo je odprlo postopek, da se ugotovi, če so graničarji zakonito uporabili strelno orožje. Italijanske oblasti pa so jugoslovanskim izročile 3 osebe s Kosova, ki so naskrivaj prišle čez mejo.

■ Britanska kraljica Elizabeta II. je prebrala v parlamentu svoj »kronski« govor, ki ga sestavi vsakokratni predsednik vlade. Ze šest let ga sestavi »železna gospa«, voditeljica angleških konservativcev M. Thatcher. Napovedala je nadaljnjo izročitev državnih podjetij, ki so slabo donosna, v zasebne roke, kot so telefon, plinska proizvodnja, državne železnice, letališča in deloma državne ladjedelnice. Nadalje je Thatcherjeva naznanila ostre ukrepe za ohranitev javnega reda. V ta namen bo država povečala število policistov in jih opremila z učinkovitim orožjem. Ni pa niti z besedico omenila brezposelnosti, ki vlada v Vel. Britaniji in trenutno zajema 4 milijone delavcev.

■ V poljskem mestu Olsztyn so pokopali študenta Marcina Antonowicza, kateri je umrl na posledicah hudih poškodb, ki so mu jih povzročili policijski agenti potem ko je bil aretiran. Pogrebne obrede je opravil domači pomožni škof Julian Wojtkowski. Ena izmed prošelj je izrazila željo, »da bi poljski policisti bili vzgojeni v spoštovanju človeške osebe«. Navzoč je bil tudi rektor univerze v Gdansk, kjer je bil nesrečni študent slušatelj ter vodja razpuščenega svobodnega sindikata Solidarnost Walensa.

■ Blizu se dan začetka vrha v Zenevi (19. in 20. novembra) med Reaganom in Gorbačovom. Z namenom, da bi bil ta sestanek čim bolj pripravljen, se je ameriški državni tajnik Shultz podal v Moskvo, kjer je imel 4. in 5. novembra 14 ur trajajoče razgovore tako z Gorbačovom kot sovjetskimi zunanjim ministrom Ševardnadzejem. Glavni cilj Shultzovih pogovorov je bila priprava dnevnega reda vrhunškega sestanka. Reagan bi se rad pogovarjal ne le o demilitarizaciji vesolja, ki je Moskvi tako pri srcu, temveč tudi o stvareh, o katerih sovjetski režim ne slišati kot so to razni regionalni spopadi (Afganistan, Vietnam, Angola, Nikaragva) in človekove pravice. Vsekakor naj bi bil po Shultzovih besedah ženevski vrh prvi korak na poti zbliževanja.

■ Kakih 35 levičarskih gverilcev giba-

nja M-19 je zasedlo sedež vrhovnega sodišča v prestolnici južnoameriške države Kolumbije Bogotā ter postavilo vrsto zahtev, ki bi jih morala sprejeti vlada predsednika države Betancoura. Ta pa je odklonil vsako pogajanje s teroristi in odredil napad na poslopje. Vojski in policiji je uspelo vdreti v sodišče šele po 27 urah obleganja in poskusih vdora v palačo. V zaključnem napadu so bili ubiti vsi gverilci, med njimi oba voditelja gibanja, nadalje 11 sodnikov, vključno s predsednikom vrhovnega sodišča ter na desetine drugih uradnikov, vojakov in policistov. Po dokončnih ugotovitvah je bilo ob spopadu 95 mrtvih.

■ General Jaruzelski je odstopil kot predsednik vlade in svoje mesto prepustil 56-letnemu Zbigniewu Mesnerju, ki je bil do sedaj podpredsednik iste vlade. Istočasno pa je bil general izvoljen za predsednika državnega sveta, kar odgovarja položaju predsednika države. Jaruzelski, ki je star 62 let, bo še naprej glavni tajnik komunistične partije. Torej nobene bistvene spremembe.

■ Dva dni so pretekli teden v čilski prestolnici Santiagu trajale protestne manifestacije zoper vojaški režim, ki jih je organizirala opozicija. Nemiri so se raztegnili tudi na obmorska mesta Valparaíso, Viña del Mar in Antofagasto. Izvedenih je bilo kakih 20 dinamitnih atentatov, ubite so bile s strelnim orožjem štiri osebe, ranjenih pa več desetih ljudi, med njimi številni policisti.

Bralci pišejo

To, česar bivši župan S. Klanjšček ni povedal na radiu Trst A

Bivši župan števerjanske občine Stanislav Klanjšček je imel pogovor na radiu Trst A s časnikarjem Markom Waltritschem o svojem županovanju.

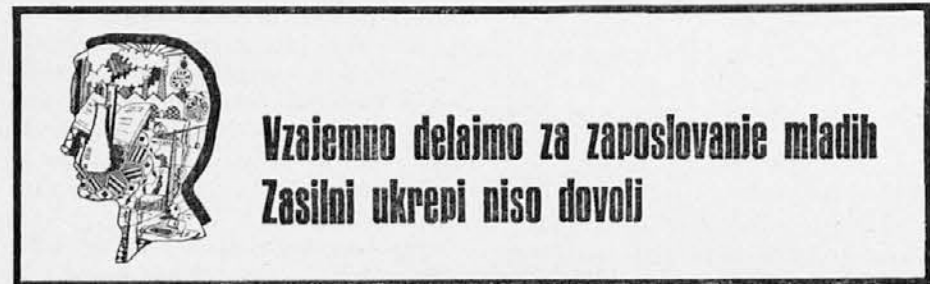
Na vprašanje časnikarja, kateri je bil najbridejši trenutek v obdobju njegovega zadnjega županovanja, je odgovoril, da je bilo to takrat, ko se je moral zagovarjati na sodišču zaradi prijave glede občinskega smetišča, in pa takrat »...ko so se moji svetovalci ob glasovanju (za proračun) vzdržali«.

Kot bivši starejši odbornik (podžupan) moram pojasniti, da v tistem času nekateri nismo bili več »njegovi« svetovalci, pač pa zvesti svetovalci Slovenske skupnosti. »Njegovi« svetovalci so bili takrat tisti, ki so ga ponovno izvolili (potem ko je dal odstavko, ki je nihče od njega ni zahteval), to se pravi social-komunistične opozicije in pet njegovih somišljenikov, ki niso več spoštovali sklepov stranke SSK.

In prav ta, gospod Klanjšček, je bil najbridejši in najtemnejši trenutek tvojega županovanja zate in, žal, za nas vse, ko si nas po 34 letih uprave števerjanske občine s strani Kmečko-delavske zveze prejel in SSK potem, kratkoma predal social-komunistom in opoziciji. Tega še sedaj, ko si tako klavarno zaključil svoje županovanje, nisi razumel.

Naj še dodam, da smo takrat, kljub vsemu, kar se je zgodilo, ostali svetovalci SSK s svojim vzdrževanjem omogočili odobritev občinskega proračuna.

Ciril Terpin

Pastorala, ki jo je treba razumeti in širiti

V sedemdesetih letih so v Trstu pooblastili duhovnika Drossija, naj s skupino laikov, ki se udeležujejo na socialnem področju, skuša stopiti v stik z dekanijami in župnijskimi skupnostmi. Rodila se je tako škofijska komisija delavskega sveta.

Prvi stiki s krajevno Cerkvijo so bili težavni in pastoralna dela ni bila sprejeta, predvsem zaradi predsodkov in slabe informiranosti. Nič boljše se ni obnesla komisija pod predsedstvom g. Rudija Bogatca. V sosednjih škofijah pa se je ta oblika pastoralne normalno razvijala.

Kriza primarnih vrednot, širjenje brezposelnosti, emigracija številnih mladih Tržičanov pri iskanju prve zaposlitve: to so bila znamenja, ki jih mora krajevna Cerkva pregledati z biblično pastoralnega vidika. Zavzeti se mora za to težko stanje in za negotovo prihodnost ljudi.

Škofijska konferenca Treh Benečij (CET) je v svojem pastoralnem pismu iz leta 1982 energično poudarila, naj krajevna Cerkev »zaupa pastoralni dela in naj jo širi v vseh skupnostih«.

Zavzetost za katehetsko, liturgično in družinsko katehezo ne zadostuje več. Družino sestavljajo ljudje, ki delajo in potrebujejo delo. Vsi živimo v istem kulturnem sistemu, ki ga označuje industrijska in poindustrijska družba (glej pismo CET 1982).

Za pastoralno delo se mora zavzeti celotno občestvo; kajti v nasprotnem primeru se lahko razkol med Cerkvijo in delavskim svetom še poveča in s tem osami vse tiste, ki se tej obliki evangelizacije posvečajo.

Pastoralna dela mora biti izbira, obveznost in skupno delo Cerkve, drugače izgubi svoj pomen. Ze Pavel VI. je dejal: »Potrebno je, da se Cerkev na pristen način rodi v delavskem svetu, ki se mora izražati s svojo lastno kulturo, ne da bi se s tem tvorila neka ločena Cerkev.«

Naše skupnosti bi morale nujno premostiti odtujen odnos do delavskega sveta. Vzajati bi se morale v spoznavanju nemirov in vrednot, ki so v njem nastale in ki sovpadajo z evangeliziranimi.

Pastoralna dela predlaga nekaj smernic. Na prvo mesto postavlja dialog, tj. prisotnost v delavskem svetu in zanimanje zanj; spoznavanje vseh problemov zaposlitve, mezd, stanovanja itd., ki naj privede do odkritja, da so delavci »ljudstvo« s svojo lastno kulturo, miselnostjo in življenjskimi pogoji. In prav v tem kontekstu se mora začeti evangelizacija.

Druga sled se nanaša na pastoralni program italijanskih škofov za osemdeseta leta: gre za občestveni slog, ki mora spreminiti ljudi in cerkvene skupnosti v gostoljuben prostor, v katerem naj bi vsi sočustvovali z bližnjim.

Tretja smer pa je tista, ki zahteva pozorno in učinkovito prisotnost v življenjskem položaju delavcev. To naj bo drža nenehne in plemenite službe bližnjemu v smislu »življenjskega evangelija«, ki naj bo brez protislovij, negotovosti in posvetnosti. Le to ustvarja občestvo z Bogom Očetom in brati.

Pastoralna dela pa nima smisla, če ne bomo s prepričanjem in z duhom spreobrnjenja sprejeli teh osnovnih načel.

Kar se tiče delovne metode ima pastoralna dela kot osnovo vsakdanje življenje delavcev, v katerem skuša odkriti prisotnega Kristusa, ki se zanima, prihaja naproti, očisti, združuje... Sedanja komisija išče stvarnih stikov z župnijami in jim je na razpolago, da bi se z njimi soočala in skupno iskala. Pri tem pa je treba poudariti, da nje člani, ki zastopajo različne sektorje (pristanišče, tovarno, sindikat, javno upravo itd.), delajo z voljo, preprostostjo in miselnostjo odprtostjo. Žal pa ostaja še ena praznina: dragocena prisotnost slovenskega predstavnika. Časi za skupno in bratsko delo so zreli.

Komisija skupaj s svojim škofom gleda z zanimanjem na škofijsko zborovanje o mladinski zaposlitvi in brezposelnosti v Trstu, ki ga prireja škofijska komisija za mladinsko pastoralo. Želimo si, da bi pristojne oblasti v naši pokrajini pokazale stvarno zanimanje za ta problem.

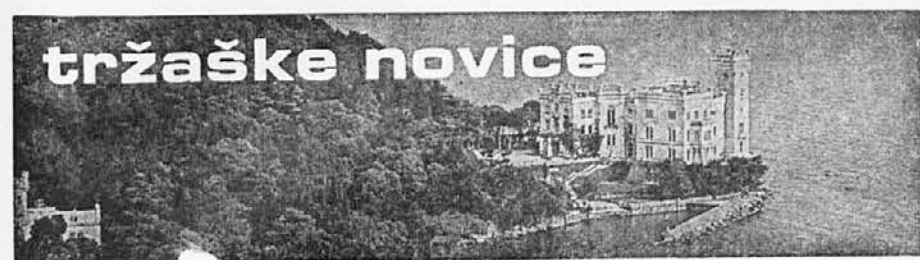
Za škofijsko komisijo za pastoralno delo: Armando Scafa

Slovenščina si le utira pot

V zadnjem času smo zabeležili več primerov odklanjanja uporabe slovenščine, med temi dokaj čudno zadržanje tržaškega demokratijskega župana Richettija v zvezi z uporabo občinske palače Costanzi za razstavo slik o bombardiranju Trsta leta 1944 z dvojezičnimi napisi pod fotografijami.

Po drugi strani pa beležimo povsem naraven in pozitiven odnos tržaške pokrajine do uporabe slovenščine. Minulega 6. novembra je bilo namreč v občinski palači Revoltella odprtje slikarske razstave o avstrijski avantgardi, ki jo je priredila tržaška provinca. Po uvodnem nagovoru predsednika Marchia je razstavo prikazal odbornik za kulturo dr. Zorko Harej, ki je to opravil v italijanski, slovenščini in nemščini. Palača Revoltella se zaradi tega ni podrla, čeprav so nekateri prisotni iz občinstva začeli mrmraje zapuščati dvorano.

Odborniku in svetovalcu iz vrst SSK dr. Hareju gre vsekakor priznanje za dosledno in vztrajno prizadevanje za enakopravno uveljavljanje slovenščine v javnosti in sicer tako v ustni kot pisni obliki. Tudi vabila in lepaki o omenjeni razstavi so namreč tiskani v jezikih obeh tu živčih narodnosti.

tržaške novice

Hvaleznica v tržaški stolnici

V nedeljo 10. novembra smo se že peto leto zbrali v stolnici sv. Justa v Trstu k zahvalni maši, ki jo daruje naš škof Belomi. Slovesnosti se je udeležilo izredno veliko ljudi. Po vsaj dolžini cerkve so skavti in skavtinje napravili špalir. Ob škofu so bili zbrani skoraj vsi slovenski tržaški duhovniki. Na koru je bilo lepo število cerkvenih pevcev.

Ob začetku sv. maše je Marjan Kravos napovedal namen mašnega srečanja. Bogu se hočemo skupno zahvaliti za vse njegove darove, duhovne in materialne. Pred branjem božje besede je kratko napovedal njeno vsebino. Ob koncu maše pa nas je povabil, naj se naša zahvala nadaljuje zunaj cerkve v vsakdanjem življenju.

G. škof je svoj govor navezal na vsebino božje besede, ki popisuje zaupanje v božjo Previdnost vdove v Sarepti, Jezusovo daritev življenja in v evangeliju ubogo vdovo, ki daruje zadnja dva novčiča. Zato si je zaslužila izredno Jezusovo pohvalo. Zahvalo Bogu izkazujemo predvsem z osebnim darovanjem.

Po izpovedi vere so skavtinje in skavti napovedali globoko oblikovane prošnje, ki so zajele vse naše potrebe in vse naše versko življenje. Nato pa je prišla pred škofa dolga vrsta darovalcev z različnimi darovi: sadjem, zelenjavo, vinom, žganjem, kruhom, pogačo, cvetjem in še in še. Zdi se mi, da še nobeno leto ni bilo pri oltarju toliko darov kot letos. Darovalci so bili iz raznih krajev, a največ jih je bilo brez dvoma iz Kolonkovca. Za vsakega darovalca je imel g. škof prijazno besedo priznanja. Zbrana miloščina je letos namenjena za domače cerkvene potrebe.

Sveto obhajilo je prejele veliko ljudi. Razveseljivo je, da so ljudje pri maši množično sodelovali. Ljudsko petje je bilo naravnost mogočno. Pesem zahvale ob koncu maše je razgrela vso cerkev. Tudi cerkveni pevci so dali mašnemu slavlju učinkovit prispevek. Vse je potekalo v najlepšem redu, za kar ima zaslug voditelj Pastoralnega središča g. Marij Gerdol. Ponovno pa se je tudi pokazalo, da se naši ljudje zelo radi srečajo s svojim škofom, ki jih vedno znova preseneča s svojo prijaznostjo in vedno boljše slovensko govorico. - SZ

Srečanje manjšin v Trstu

Predstavniki 17 narodnih skupnosti iz Italije, Jugoslavije, Avstrije, Madžarske in Švice so na 10. srečanju manjšin v Trstu 8. in 9. novembra razpravljali o kulturi sožitja. Pripravil je to srečanje pod pokroviteljstvom enotne delegacije Slovencev v Italiji raziskovalni inštitut SLORI.

Pozdravni nagovor je imel poslanec evropskega parlamenta Giorgio Rossetti, ki je poudaril misel nekega grškega poslanca, da bi morali večinski narodi poznati jezik in kulturo manjšin. Prof. Franco Demarchi iz Trenta je kulturo sožitja osvetlil predvsem z zornega kota večinskega naroda, predsednik SLORI-ja dr. Darko Bratina pa je problem tega sožitja bolj konkretno obravnaval. Poudaril je, kako je sožitje tesno povezano z mirom. Tako v šolah kot v učbenikih je vse premalo kulture sožitja, premalo strpnosti in razumevanja.

Aleksander Langer z Južne Tirolske je prikazal precej negativno sliko o stanju sožitja v bocenski pokrajini ter začrtal jasno mejo med pojavi nacionalizma in narodnostnih zahtev. Vsi predstavniki manjšin so se strinjali v ugotovitvi, da je sožitje nenadomestljivo, da le to lahko zagotovi bodočnost manjšinam, državam pa, v katerih živijo, nudi mir in varnost.

Zastopnik Narodnega sveta koroških Slovencev Karl Smolle je iznesel misel, da si lahko manjšina sama pomaga, a le v primeru, da ji večinski narod to dovoli. Predstavnik gradiščanskih Hrvatov v Avstriji Rešetarić pa je dejal, da je v njegovi državi v veljavi nekultura sožitja, ki se izraža v nestrpnosti in celo razizumu večinskega naroda. Felix Wieser, predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem je s svoje strani samokritično priznal, da se manjšine vse premalo zavedajo kulture sožitja. Ta bi se morala začeti že v vrtilih, šolah, izvajati v društvi in prek občil, pa se je na to polagalo premalo pozornosti.

S sklepnim dokumentom so se strinjali vsi prisotni razen predstavnika slovenske manjšine na Madžarskem, ki je dejala, da nudi njena država manjšini vse (kar še daleč ni res) in zastopnika Južnotirolske

ljudske stranke, ki je dosledno zagovarjal popolno ločenost ene skupnosti od druge. Da pa je taka politika pametna, močno dvomimo.

Zlata poroka

Zlatoporočca Alojz in Veronika Štrajn

V nedeljo 17. novembra praznujeta 50 let skupnega življenja Veronika in Alojz Štrajn iz Stramarja pri Trstu. Ta zavidljivi jubilej bosta skupno s štirimi otroki, njih družinami, sorodniki in župnijskim občestvom proslavila pri maši ob 10.30 v župnijski cerkvi sv. Benedikta v Zavljah-Stramarju, kjer se bosta zahvalila Bogu za vse, kar jima je naklonil v teku 50 let. Ta leta nista bila vedno rožnata, saj sta morala zaradi povojnih razmer zapustiti svoj dom na Škofijah in se z mladotnimi otroki preseliti najprej v Mačkolje in nazadnje v Stramar, kjer sta s svojo pridnostjo in vztrajnostjo zgradila prijetno hišico. Kot drugod poprej sta tudi tu zvesta člana slovenske župnijske skupnosti.

Ob tej priložnosti jima iz srca voščijo zdravje in srečo vsi, ki ju imajo radi, še posebno pa njuni otroci, snahi, zeta in 9 vnukov ter se jima zahvalijo za zgled, ki sta jim ga dala in jima kličejo: Še na mnoga leta!

Jesenska kronika iz Mačkolj

Po naši navadi smo premalo zavzeti, da bi sproti poročali o zanimivostih domače skupnosti. Zato je prav, da se od časa do časa oglasimo s kroniko, iz katere je razbrati dejavnosti na verskem in kulturnem področju v naši vasi.

ZUPNIJSKO ŽIVLJENJE

Ker začne to naše poročanje s septembrom, naj povemo, da so se **tržaško-goriškega romanja** (9. sept.) na Barbano udeležili tudi številni Mačkoljani. Starejše osebe so se peljale tja skupno z drugimi Brežani. Otroški zbor »Slovenski šopek« pa je s svojimi starši združil romanje na Barbano s svojim vsakoletnim izletom. Obiska te nam zelo priljubljene božje poti so bili v obeh skupinah vsi veseli.

Naši verniki so imeli vedno posluh za pomoč potrebnim. V zadnjem obdobju se je zvrstilo **več uspešnih nabirk**, tako za žrtve potresa v Mehiki, za katoliške misijone, a tudi za popravilo naše nekdanje župnijske cerkve; zraven pa prihajajo lepi prispevki dobrih darovalcev za popravila domače cerkve (ki je stara že 333 let) in za obnovitev oskrnjene kapelice sv. Jožefa.

Žal je šla mimo nas možnost **udeležbe mladih v Stični**, ko se je kot vsako leto zbrala tam verna slovenska mladina. Zakaj letos ni bilo zanimanja za to? Res, da smo naslednjega dne potovali na nastop v Komendo, a ne vsi. Da niso šli vsaj mlajši v Stično, je bilo vsekakor pomankljivo, negativno. Kaj takega naj se več ne ponovi!

Dne 29. oktobra smo se udeležili v Dolini **srečanja župnijskih skupnosti iz Brega**. V prvem delu tega bogatega večera je dr. Jože Vesenjak govoril o temi »Evharistija — vrh in višek občestvenega življenja«. S tam nam predavatelj ni le prikazal vrednosti nedeljskih srečanj kristjanov pri

Bazovica

Slomškova proslava. 26. november je rojstni dan velikega dobrotnika slovenskega naroda Antona Martina Slomška. Rodil se je namreč na ta dan leta 1800. Naša dolžnost je, da velikega vzgojitelja slovenskega naroda spoznamo vedno globlje in da ga v ljubezni do Boga in našega naroda posnemamo. Prav je, da prosimo Boga, da bi ga Cerkev dokončno spoznala in vključila med svetnike.

Slomškov dom v Bazovici bo priredil v nedeljo 24. novembra Slomškovo proslavo. Pri maši in na proslavi v domu, ki nosi njegovo ime, bo govoril dr. Janez Ambrožič, ki poučuje na bogoslovni fakulteti v Ljubljani in je doktoriral s tezo: Slomšek in vzgoja družine. Na proslavi bo pel mešani zbor »Skala« iz Gropade in otroški zbor »Slomšek«. Oba zbora vodi Nasti Purič.

Zgonik

V nedeljo 3. novembra popoldne je bil slovesno umeščen za župnika dr. Franc Felc, bivši izseljenski duhovnik v ZR Nemčiji. Ker smo poročilo o tej prisrčni slovesnosti za to številko prepoznali, prejel,

bomo izčrpno o novem župniku, njegovi dosednji dejavnosti in umestitvi poročali prihodnjic. Že sedaj pa dr. Felcu želimo, da bi se na novi dušnopastirski postojanki dobro počutil ter našel s strani vernikov vse potrebno sodelovanje.

Resnica o Malem semenišču v Gorici

V javnost je prišla vest, da je Malo semenišče v Gorici prodano. Pozanimali smo se na škofiji in zvedeli, da je stavba res naprodaj, kakor je vsem znano. Za nakup se zanima neka ustanova iz Luxemburga kakor tudi naša dežela in goriška pokrajina. Toda do danes ni bila sklenjena še nobena kupno prodajna pogodba.

Smrt v Argentini

Iz Buenos Airesa je prišla žalostna vest, da je tam umrl na posledicah cestne nesreče Milan Makuc, rojen v Podgori leta 1921. Do leta 1936 je živel v Standrežu, kjer se ga mnogi še dobro spominjajo. Izzelil se je nato v Argentino. Zapuščal je žena in dva otroka. Vsem, ki so ga poznali in cenili, naznanjamo to žalostno novico.

Spominska svečanost

Med markantnimi osebnostmi, ki so v najbolj vihnem obdobju našega zamejstva usmerili vse svoje moči in poklicno sposobnost kulturnemu in narodno političnemu delu, sta tudi dr. Josip Agneletto na Tržaškem in dr. Avgust Sfiligoj v Gorici. Obema je Slovenska prosvetna Matica 8. novembra priredila v društvenih prostorih v ul. Machiavelli 22 lepo spominsko proslavo.

V uvodnih besedah je Marko Udovič posvetil nekaj misli še drugim zaslužnim, sedaj že pokojnim kulturnim delavcem, ki so se enako nesebično trudili za uveljavitev in enakopravnost naših pravic.

Inž. Boris Sancin je prikladal v spomin delo in lik dr. Agneletta, predsednika Slovenske demokratske zveze in dolgoletnega svetovaleca v tržaškem občinskem svetu ob 25. obletnici njegove smrti. Pred poplavo komunizma se je z velikim čutom odgovornosti zavzeto in odločno potegoval za ohranitev moralnih vrednot naših ljudi, izvirajočih iz krščanskih osnov naših očetov. Kot izkušen, razgledan in premočren Slovenec si je pridobil velik ugled tudi med italijanskimi političnimi osebnostmi. O njem je prof. Beličič takole zapisal v svoj dnevnik: »Njemu ni mogel nihče očitati tujstva v Trstu, nihče ni mogel računati, da se bo dal prestrašiti. Agneletto in krog njegovih so v noč nasilja in obrekovanja vrgli plamenico pluralizma. Nikdar ne bom pozabil, kako so

prvo julijsko nedeljo 1948 v Mavhinjah zaplapolale naše neopetene častiljive belo-modro-rdeče zastave.«

Prof. Slavko Bratina pa je uvodoma odprl registrirani govor pok. dr. Sfiligoja ob predstavitvi njegove knjige »Boj Slovencev pod fašizmom«. Nato je v glavnih potezih nanizal dogodke, ko so njegovo izrazito vodilno osebnost skozi 20 let bremenile trpeke preizkušnje, odiseja preganjanja in obsodba na 30 let zapor. Kri mu je zastala po žilah, ko se je zastrmel v napis na vratih kaznilnice v Porto Azzurro: Ergastolo - Sezione di rigore (Dolna ječa - Strogi oddelček), kjer je prebival osem let težkega zapor. Brezpravno bitje v temni kamniti celici, 5 do 6 korakov dolgi, z edino krivdo globoke ljubezni do svojega narodnega življenja in do vsega svojega naroda. Poleg vsega pa še lakota, strašna lakota! Ko je dr. Sfiligoj v tretje prestopil prag kaznilnice, mu je privrela na ustnice globoka očetovska prošnja: O, da bi moja otroka nikdar tega ne doživela. Ta kelih jima, Bog, prizanesi! Prof. Bratina je še spomnil na zaslug dr. Sfiligoja za odobritev šolskega zakona iz leta 1961.

Zaključil je Marko Udovič ter se spomnil še pok. inž. Ivana Staniča. Iz njegovega sklada (prispevek pok. vdove ge. Dine Marinella) je prejel nagrado najboljši študent gradbene inženjerije Aleš Lojk iz Gorice. Sledila je družabnost in zakuska.

oltarju in na njem so bili tudi letos zastavljeni darovi — sadovi zemlje in dela naših rok — od sadja, povrtnine in poljskih pridelkov do vina in domačega kruha, kar se po maši razdeli zlasti med otroke. Pri hvaležnici v stolnici sv. Justa (10. novembra) so med prinašalci darov bili tudi Mačkoljani, ki so darovali ob košari povrtnine še domačega vina, olja in jesenskega cvetja.

(Prihodnjic drugi del)

Pozdrav iz Ljubljane

Msgr. Jože Jamnik, ki živi v Duhovniškem domu v Ljubljani (Lepi pot 26), je poslal svojim sobratom naslednje pozdrave:

Dragi sobratje na Tržaškem! Kot ste najbrž brali v »Bollettino«, sem se župniji v Borštu odpovedal in škof je mojo odpoved sprejel. Sem pa postal neuporabno orodje za dušno pastirstvo, zato mislim ostati v Duhovniškem domu v Ljubljani.

Ker se zaradi bolezni nisem od vas poslovil, naj veljajo te vrstice. Z razumom sem v Ljubljani, a s srcem sem v Trstu, kjer sem prebil svoja najlepša leta — 40 po številu. Ko se z vami razhajam, se vsem, prav vsem toplo zahvalim za bratško sožitje in sodelovanje v dušnem pastirstvu! Hvala vsakemu!

Za naprej naj nas pa še bolj povezuje molitev in memento pri maši! Bog z vami! - Jože Jamnik.

Dragi Jože! Hvala za te vrstice. V luči vere se je zate sedaj začel najdragocenejši del življenja. Prepričani smo pa, da se ti bo zdravje gotovo toliko okrepilo, da te bomo še videli v naši družbi.

V imenu tržaških duhovnikov: S. Zorko.

Z GORIŠKEGA

Standrež

V nedeljo 10. novembra in naslednji dan smo imeli v naši cerkvi dve lepi slavnosti: v nedeljo dan zahvale dobremu Bogu za letne pridelke, v ponedeljek pa orgelski koncert v hvalažen spomin na slikarja Toneta Kralja, ki je tako lepo poslikal našo cerkev.

Zahvalno nedeljo smo kakor vsako leto praznovali v cerkvi in pred njo. Med bogoslužjem so male pevke v pisanih narodnih nošah prinesele k oltarju košarice, polne sadja in zelenjave, mešani zbor pa je mogočno zapel zahvalno pesem.

Pred cerkvijo, čeprav je nekoliko deževalo, so naši kmetje pripravili voz s poljskimi pridelki, a letos zaradi suše zelo majhen, pa tudi kruha in vina za vse udeležence. Mali pevci pod vodstvom Elvire Chiabai so še prej zapeli tri nove pesmi na čast naši vasi in našim kmetom. Sledil je blagoslov zbranih pridelkov, kruha in vina in tudi kmetijskih strojev. Nato so člani našega Kmečkega društva razdelili med udeležence koruznega kruha in kozarec domačega vina.

Naj zahvalna nedelja poživila v naših srcih zaupanje v božjo Previdnost s prošnjo, da bi nam naklonila v prihodnjem letu boljše letino.

Sovodnje

Ze vrsto let občinske uprave skupno s kulturno prosvetnimi in borčevskimi organizacijami za 1. november, dan vseh mrtvih počastijo umrle za svobodo s polaganjem vencev pred spomenike padlim.

To je storila tudi sovodenjska občinska uprava skupno s krajevnimi društvi in organizacijami ter ob sodelovanju sekcije SSK za Sovodnje, ki je svoj venec položila pred spomenik v tem kraju.

Slovesnost polaganja vencev se je začela na Vrh. Sodelovali so tudi predstavniki jugoslovanskega konzulata v Trstu, ki jih je vodil konzul Banko. Povsod je ta delegacija prispevala tudi svoj venec.

Zaključek je bil pred spomenikom v Sovodnjah. Po enominutnem molku je nastopil združeni moški zbor, sestavljen iz skupin, ki delujejo na območju občine. Pod vodstvom Anteka Klančiča je zapel priljubljeno skladbo, dijaki srednjih šol pa so recitali Kajuhove pesmi.

Sekcija SSK za Sovodnje je v oktobru leta 1980 sklenila, da se kot zastopnika stranke, ki je vse do sedaj edina slovenska stranka v Italiji, pokloni vsako leto vsem tistim, ki so padli v gozdovih, trpeli in umrli po raznih uničevalnih taboriščih, krivi samo tega, da so javno izpovedovali svoje osebno prepričanje in pripadnost slovenskemu narodu. Vsi so dali svoja življenja ne samo za boljši jutri, ampak za svobodo naroda v polnem in pravem pomenu besede. S polaganjem vencev se tako sekcija vsako leto simbolično pokloni vsem žrtvam vojnih grozot.

Prvičkrat je to storila leta 1980 v Gabrjah, naslednje leto v Sovodnjah, leta 1983 na Peči, lani v Gabrjah, letos spet v Sovodnjah, prihodnje leto pa je na vrsti Vrh. Z začudenjem pa smo ugotovili, da je Primorski dnevnik v svojem poročanju od 2. novembra to položitev vencev s strani SSK v Sovodnjah popolnoma prešel.

Dve zlati poroki. V krogu svojih otrok, vnukov in sorodnikov sta v soboto 9. novembra proslavila 50 let zakonskega življenja z zahvalno sv. mašo v domači cerkvi Karlo Fajt, strokovni delavec v tovarni Vouk in Gabrijela Batistič, ki je izšla iz trdne kmečke družine s številnimi otroki.

To soboto 16. novembra pa bosta slavila zlato poroko Peter Tomšič, kmetovalec ter večkratni svetovalec na slovenski demokratski listi in Milka Češut. Tudi onadva bosta ta lepi jubilej proslavila s sv. mašo v sovodenjski cerkvi skupno z družinskimi člani in svojci.

Vsem tem zlatoporočencem voščijo njih prijatelji zdravje in še dolgo skupno življenje.

Smrtna kosa. V noči od nedelje 10. novembra na sledeči ponedeljek je umrla v goriški bolnišnici 69-letna Olga Vižintin por. Klanjšček. Možu Venčetu kakor tudi družini izrekamo krščansko sožalje.

**PODPIRAJTE
»KATOLISKI GLAS«!
DARUJTE
V NJEGOV
TISKOVNI SKLAD!**

Predavanja na osn. šoli »A. Gradnik« v Steverjanu. V torek 19. nov. ob 20. uri bo predaval dr. Vili Ščuka staršem o pubertetnem razvoju otroka. Isti predavatelj bo govoril v torek 26. nov. ob 20.30 o spolni vzgoji otroka v šoli, v torek 3. dec. pa ob 20.30 o mamilih.

Velik uspeh razstave T. Kralja v Gorici

Razstava del Toneta Kralja v deželni Avditoriji v Gorici se je zaključila v četrtek 7. novembra in bila nato prenesena v Trst, kjer je bilo v ponedeljek 11. novembra njeno odprtje v Peterlinovi dvorani. V Gorici je razstava doživela velik uspeh, ogledalo si jo je veliko ljudi, tako Slovencev kot Italijanov. Tudi skoraj vse slovenske šole na Goriškem so obiskale deželni Avditorij in si ogledale nad 40 razstavljenih del ter zbirko publikacij, ki jih je Tone Kralj opremil.

Veliko pozornosti je razstavi posvetil tudi tisk, tako slovenski kot italijanski in tudi druga obdobja. Lahko trdimo, da je bila na Goriškem malokatera razstava tako obiskana kot Kraljeva. Ze na samem odprtju je bilo dosti ljudi, prisotne so bile tudi številne ugledne oblasti in predstavniki kulturnih ustanov tostran in onstran meje.

Tudi za katalog, ki je izšel ob razstavi, je vladalo izredno zanimanje in je, čeprav tiskan v tisoč izvodih, kaj kmalu pošel.

Ob razstavi del Toneta Kralja je Zveza slovenske katoliške prosvete organizirala tudi druge pobude, ki so lepo dopolnile in obogatile razstavo samo. V ponedeljek 28. oktobra je bilo v Katoliškem domu predavanje Marka Vuka na temo Umetnost na Primorskem med obema vojnama in pojav ekspresionizma, v sredo 6. novembra pa koncert tria Gallus Consort iz Trsta v cerkvi v Pevni ter v ponedeljek 11. novembra orgelski koncert Huberta Berganta v štandreški cerkvi. Izvajal je Bachove skladbe ob 300-letnici rojstva tega velikega mojstra. Pevmsko in štandreško cerkev je namreč poslikal Tone Kralj.

Seja ZSKP

V ponedeljek 4. novembra ob 20.30 so se odborniki Zveze slovenske katoliške prosvete sestali na redni mesečni seji. Dnevni red je bil precej natrpan, saj je bilo v razdobju od prejšnje seje delovanje zelo bogato.

Za nami so »Primorski dnevi« na Koroškem. Svoj delež so doprinesli za Goriško dr. Damjan Paulin, dr. Mirko Spacapan, dr. Kazimir Humar, od društev pa dramska skupina PD Štandrež in zbor »Lojze Bratuž«. Ti dnevi pomenijo poleg kulturnega dogodka tudi vez med tremi krovnimi organizacijami iz Gorice, Trsta in Celovca, ki stremijo po istih ciljih.

Druga važna pobuda, ki jo je Zveza realizirala skupaj s Slovensko prosveto iz Trsta, je razstava del Toneta Kralja, ki je bila odprta v goriškem Avditoriju do 7. novembra. Predsednik je v tej zvezi dal kratek obračun. Veliko zaslug ima umetnostna zgodovinarica Verena Koršič, ki je pripravila katalog in izbor del na razstavi. Ta pobuda je imela precejšen odmev tudi v italijanskem goriškem prostoru. Z zadovoljstvom smo ugotovili, da so razstavi posvetili pozornost tudi časniki kot Katoliški glas, Novi list, Primorski dnevnik, Il Piccolo, Messaggero.

V zvezi z razstavo je bilo tudi izbrano predavanje umetnostnega zgodovinarja M. Vuka, ki je Toneta Kralja osvetlil in predstavil skupaj z njegovimi sodobniki Čargom, Spacapanom... Predavanje je sovpadalo z gledališko predstavo v Kulturnem domu. Datum predavanja je bil določen že mesec prej na redni seji upoštevajoč rok razstave in razpoložljivost dvorane Katoliškega doma ter sovpadanje praznika Vseh svetih in probleme v tej zvezi. Razumljivo je, da istočasne prireditve ustvarijo nejevoljo in proteste, so pa včasih zaradi tehničnih problemov skoraj neizbežne. Ker pa je bila predstava SSG tri dni zaporedoma, so si jo lahko ogledali tudi tisti, ki so prišli v ponedeljek na predavanje.

S to razstavo je bil povezan 6. novembra koncert ansambla Gallus Consort iz Trsta, ki je potekal v pevski cerkvi, poslikani od Toneta Kralja, 11. novembra pa je bil v štandreški cerkvi orgelski koncert prof. Huberta Berganta. Tako smo si lahko ogledali še drugo cerkev s poslikavo Toneta Kralja.

Ob zaključku razstave v goriškem Avditoriju se ZSKP zahvaljuje goriški občini, pokrajini, slovenskim bankam in posojilnicam, ki so pobudo finančno podprle.

Prireditev, ki je sedaj pred nami in bo za Zvezo organizacijsko precej zahtevna, je Cecilijanka. Revija pevskih zborov, na katero se je do sedaj prijavilo 21 zborov, bo 23. in 24. novembra v Katoliškem domu. Posvečena bo ob Letu glasbe tržaške

mu skladatelju Ubaldu Vrabcu ob njegovi 80-desetletnici. V atriju Katoliškega doma pa bo razstava del Gašperja Vojka iz Kopra.

Na seji je bilo še govora o žaljivih in protislovenskih lepkih, ki so jih razobešile po goriškem mestu nam sovražne sile. Pozitivno so odborniki Zveze ocenili pismo treh škofov naše dežele o globalni zaščiti Slovencev, le da se čudijo pretirani prevladnosti do večinskega naroda, ki jo škofje izražajo.

Sledil je pregled opravljenega dela v posameznih društvih. Naj omenim le, da so društva sodelovala pri polaganju venec in proslavah na pokopališčih in pred spomeniki na dan Vseh svetih. Skupna molitev in poklon vojnim žrtvam pa je bila v nedeljo 3. nov. v Gornarsu. - MK

Problem, ki zahteva nujno rešitev

Podpisani ravnatelj in predsedniki Okoliških in Zavodnih svetov, zbrani na skupni izredni seji dne 4. novembra 1985 na sedežu srednje šole »Ivan Trinko« v ul. Aviano 18 ugotavljajo, da na pisma, ki so bila razposlana na pristojne forume, od nekaterih šol niso dobili nobenega odgovora glede na probleme stavbe v ulici Aviano, kjer imajo danes sedež skoraj vse slovenske srednje šole.

Podpisani ugotavljajo, da lega in stavba ustreza potrebam zgoraj omenjenih šol in da bi bila najboljša rešitev njen odkup prav zaradi tega, ker v mestu ni primerne sedeža, ki bi zadovoljil naše potrebe; naj bi se zato poskrbelo za odkup s posebnim deželnim zakonom.

Zato naj se vsi forumi, katerim je pismo namenjeno, izrečejo o problemu in naj ustrezno ukrepajo. Podpisani izjavljajo, da bodo primorani podvzeti še druge konkretnije ukrepe, če tudi to pismo ne bo imelo hitrega in zaželenega odziva.

Podpisani so: predsednik Zavodnega sveta srednje šole »I. Trinko« dr. Paulin Damjan; ravnatelj srednje šole »I. Trinko« prof. Simčič-Lojke Rozalija; predsednik Zavodnega sveta učiteljskega »S. Gregorčič« Grusovin-Čuk Tatjana; ravnatelj učiteljskega »S. Gregorčič« prof. Sfiligoy-Corsi Majda; za ravnatelja Tehničnega zavoda »Ž. Zois« prof. Primožič-Feri Ida; za predsednika Zavodnega sveta klasičnega liceja »P. Trubar« Bednarčič Slavko; predsednik Okoliškega sveta - Gorica Brani Marko; predsednik Okoliškega sveta - Doberdob Gerjolet Janko; didaktični ravnatelj Okrožja Gorica in Doberdob dr. Brani-Saksida Mirolava.

Opomba ured. Slovenski duhovniki na Goriškem odločno podpiramo zamisel odkupa stavbe Malega semenišča za šolo. Toda mnenja smo, da bi se morali za zadevo zavzeti z vso odločnostjo tudi vsi izvoljeni slovenski politični predstavniki tako na občinski kot na pokrajinski in deželni ravni. Tu naj se pokaže enotnost vseh Slovencev, da isto hočemo, kadar gre za naše šole. Izvoljeni slovenski politični zastopniki naj se zavedajo, da so jih slovenski volivci izvolili predvsem zato, da branijo koristi slovenske narodne skupnosti v Italiji in ne zgolj za interese svojih strank.

Zato slovensko ljudstvo pričakuje enotno akcijo vseh izvoljenih slovenskih političnih zastopnikov na vseh političnih forumih od goriške občine in pokrajine do deželne ravni in šolskega ministrstva v Rimu. To bi bilo res učinkovita »enotna delegacija«.

Srajca značaja nikdar ne skrije. (Latinski pregovor).

Nove poštne pristojbine

Za vse italijansko ozemlje so 13. novembra stopile v veljavo nove poštne pristojbine in sicer: pisma do 20 gr 550 lir, razglednice 450 lir, poštni paketi do 1 kg 2.200 lir, priporočena pisma poleg običajne pristojbine še 2.000 lir, ekspresna prav tako 2.000 lir; poslovna pisma (fatture commerciali) za mesto 350, ostala 450 lir. S 1. januarjem bodo povišali tudi telefonske pristojbine. Za inozemstvo ostanejo pristojbine do nadaljnjega nespremenjene.

OBVESTILA

Slovenska prosveta v Trstu vabi na koncert Tržaškega mešanega zbora, ki ga vodi Tomaž Simčič. Koncert bo v nedeljo 17. novembra ob 18. uri v župnijski cerkvi na Katinari. Prireditev bo ob razstavi del Toneta Kralja, ki je poslikal tudi katinarsko cerkev v letu 1931.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE GORICA

prireja tudi letos vsakoletno revijo pevskih zborov

CECILIJANKA 85

Nastopijo zbori iz naše dežele, Slovenije in Koroške. Letos je revija posvečena evropskemu Letu glasbe in 80-letnici rojstva skladatelja Ubalda Vrabca.

GORICA - KATOLIŠKI DOM

Sobota 23. nov. ob 20.30 in nedelja 24. nov. ob 16. uri

PD Mačkolje vabi na celovečerni koncert otroškega zbora »Slovenski šopek« ob 15-letnici življenja, ki bo v srenjski hiši v Mačkoljah v nedeljo 17. novembra ob 16. uri. Nastopi tudi ansambel župnijske glasbene šole.

Društvo slov. izobražencev v Trstu vabi na predavanje Marka Vuka »Umetnost na Primorskem med obema vojnama in pojav ekspresionizma«. Predavanje bo v Peterlinovi dvorani v ponedeljek 18. novembra ob 20.30.

Romanje v Palestino. Poleg že napovedanega potovanja na Sardinijo in Korziko v tretji desetini julija priredi naš list v okviru proslav 40-letnice prvega slov. katol. tednika po zadnji vojni tudi romanje v Palestino. Romanje bo skupno za Goriško in Tržaško. Predvidoma se bo vršilo od sobote 2. avgusta do sobote 9. avgusta 1986 (osem dni). Število udeležencev je omejeno na en avtobus. Kakor hitro bo mogoče, bomo objavili natančnejše podatke.

KNJIŽNI DAR

Goriške Mohorjeve družbe za 1986

1. Koledar
2. Spomini iz taborišča (Franc Jeza)
3. Zadnji dnevi v Ogleju (Alojzij Carli)
4. PSB Leksikon - 11. snopič
5. Od Tomaja do Trsta (dodatna knjiga)

RAROVI

Za Katoliški glas: dr. Drago Štoka ob 40 letnici Slovenskega Primorca 50.000; M. Z. v isti namen 50.000; Irena Bertolini namesto cvetja na grob Branka Lupinca 50.000; N. N. 10.000 lir.

Za novo telovadnico v Gorici: Irena Bertolini v spomin tasta E. Bertolini 150.000; N. N. v isti namen 100.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: v blag spomin pok. Evgena Bertolini Irena-Vetirh-Bertolini 50.000 in Angela Vetirh 10.000 lir.

V.J.D. v spomin na svoje rajne: za novo telovadnico in Katoliški glas po 200.000, za Pastirčka in za cesto na Sv. goro po 100.000 in za Katoliški dom 360.000 lir.

Ob drugi obletnici smrti Zofije Čotar: mož Jože za Katoliški glas, za Katoliški dom in za lačne otroke po 50.000 lir.

Milka Velikonja, Gorica: za Katoliški glas in za Zavod sv. Družine po 15.000 lir.

Ob krstu malega Jakoba Leopoli daruje botra za cerkev v Števerjanu in za misijone po 50.000 lir.

Za kapelico v Cerovljah: N. N., Mavhinje 35.000 lir.

Za sklad Mitja Čuk: svojci v spomin na moža in očeta Ivana Sosiča 50.000; Rado in Vera v spomin istega 50.000; žena Mila, hči Norka in sin Vinko v spomin na dragega moža, očeta in starega očeta Venčeta Miliča 50.000; v spomin dragega moža in očeta Ivana Hrvatitka daruje žena Pierina 20.000, hči Mariza z družino pa 50.000; v spomin na Frido Vovk-Metlika darujeta Danilo in Ivo Birs 30.000, hči Klavdija 50.000 in Silvana Valoppi 15.000; v spomin na Ivanko Danieli vd. Pisani daruje Hadrijan Cijak z družino 20.000; ob zaključku poletnega centra na Opčinah: družina Jelenič 100.000, Anica Malalan (Trebeče) 10.000, Rada Lakovič 15.000, Valerija Sosič 10.000 in skupina otrok 21.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: družina Danev v spomin na Karlota 20.000; Ivanka in Stanka Hrovatin v spomin na Dito Rotman 30.000; Sonja Simčič 10.000; družini Malalan-Kovač v spomin na preminule tovariše Venceta, Radita, Ivana in Rudija 100.000; družini Malalan-Kovač v spomin na Antona Hrovatin 30.000; družina Garavello v spomin na moža in očeta Antona 30.000; žena Marija in hči Vojka ob drugi obletnici smrti v spomin na Franca Skabar 50.000; Emil, Dušan in Justina Vaclick v spomin na Antona Hrovatin 50.000; Zora Hrovatin v spomin na moža Leandra 10.000; Srečka Jurič namesto cvetja na grob Antona Jurič in Antona Hrovatin 100.000; Justina in Anica Daneu namesto cvetja na grob Valterja Valič 25.000; Pepka Škerlavaj 25.000; razni 16.000 lir.

Za cerkev na Jazbinah: Rudi Bučinel in Jože Colja iz Ločnika po 100.000; Armando Štekar in Anton Korsič iz Trsta po 50.000 lir.

Veronika in Alojz Štrajn: ob njuni zlati poroki darujeta za Katoliški glas 50.000 in za lačne po svetu 50.000 lir.

Za obnovo fresk v cerkvi v Bazovici: Darinka Leban 20.000; Jože Križmančič v spomin na mamo 5.000; družina Mihalič-Križmančič, Bazovica (266) 25.000; N. N., Bazovica 100.000; Marija Ražem 50.000; veseli zakonci 30.000; Pierina Zagar 10.000 lir.

Za otroški zbor Slomšek: N. N., Bazovica 50.000 lir.

Za Slomškov dom v Bazovici: v spomin pokojnih iz družin Mihalič in Križmančič, Bazovica (266) 25.000; N. N., Bazovica 100.000; mož Cesare iz Milana v spomin Eleonore Luini 10.000; Eva Zagar 30.000 lir.

Za kapelo pri Domju: N. N., Trst 100.000; E. Z., Trst ob 2. obletnici smrti Ivanke Furlan 20.000; Amelija in Leopold Pangos v spomin na pok. starše Pangos-Muslavič 20.000; Pina Posega, Trst v spomin na pok. starše Posega 10.000 lir.

Za cerkev v Ricmanjih: N. N., Ricmanje 5.000; N. N., Boršt 10.000 lir.

Za cesto na Sv. goro: N. N. 100.000 lir.

Za misijon p. Kosa: Pepka Škerlavaj 25.000 lir.

Za lačne po svetu: N. N., Mavhinje 15.000. **Za misijone:** Siega 10.000; Gec 10.000; N. N. 10.000 lir.

Vsem podpornikom našega lista in tudi drugim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Čestitke ob jubileju

Ob obhajanju jubileja 40. obletnice izida »Slovenskega Primorca« in njegovega naslednika »Katoliškega glasa« iskreno čestitamo z najboljšimi željami za nadaljnje delovanje.

Cerkveni zbor »Sveti Jernej« - Opčine

V Novi Gorici, Gradnikova ulica, je od 6. nov. odprta v novih prostorih »Knjižnice F. Bevka«

RAZSTAVA

slovenskih prevodov iz poljske literature. Razstava bo odprta do 18. novembra. Njen ogled priporočamo tudi zamejskim Slovincem, saj je zelo obsejna in zanimiva. Zadevno poročilo objavimo prihodnjič.

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi drage sestre

Matilde Rožič

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste počastili njen spomin, darovali cvetje in pokojno spremili na njeni zadnji poti. Posebna hvala gg. župnikom Ambrožu Kodelj in Cvetku Zbogarju za pogrebni obred in nudeno pomoč, cerkvenemu pevskemu zboru pa za lepo petje. Prisrčna hvala vsem, ki ste ustno ali kako drugače izrazili sožalje in mi stali ob strani. Hvala zdravstvenemu osebju bolnišnice v Gorici za prizadevno nego in slovenskim šolskim sestram v Števerjanu za vso skrb.

Brat Pepe

Števerjan, 10. novembra 1985

Ustanovljena leta 1910

NOVOST

Igrače iz vsega sveta

GORICA - Travnik, 25 - Tel. 84407